

Historia Iliyofichika ya Aya ya Arobaini — Namba Sita

Kumi na Moja

Jeff Pippenger

2026-04-02

Tunapoanza kujifunza historia iliyofichika, tutazingatia mistari ya unabii ya ndani na ya nje ambayo sasa inaeleweka kuwa inaafikiana na historia kuanzia wakati wa mwisho katika aya ya arobaini hadi sheria ya Jumapili ya aya ya arobaini na moja. Mstari wa ndani wa historia hiyo ya kinabii umeainishwa na kitabu cha Ufunuo katika sura ya kumi na moja na aya ya kumi na moja. Mstari wa nje umeainishwa na kitabu cha Danieli katika sura ya kumi na moja aya ya kumi na moja. Mstari wa nje wa Danieli 11—aya ya kumi na moja ulifika katika historia mwaka 2014, na mstari wa ndani wa Ufunuo 11—aya ya kumi na moja ulifika katika historia tarehe 31 Desemba, 2023. Mstari wa nje unawakilisha pembe ya Kirepublican ya mnyama wa nchi, na mstari wa ndani unawakilisha pembe ya Kiprotestanti ya mnyama wa nchi.

Marekani

Kitabu cha Ufunuo kinaitambulisha taifa moja kuu kuwa ndilo mhusika wa siku za mwisho. Taifa hilo ni mnyama wa nchi anayelazimisha ulimwengu wote kumwabudu mnyama wa baharini wa upapa. Kitabu cha Ufunuo kinaitambulisha taifa moja kuu, shirikisho moja la mataifa kumi, na kanisa moja bandia. Taifa hilo ni Marekani, mnyama wa nchi wa sura ya kumi na tatu; kanisa bandia ni mnyama wa baharini wa sura ya kumi na tatu; na shirikisho la kibiblia la wafalme kumi wa uovu ni Umoja wa Mataifa. Hizo nguvu tatu, zinazowakilishwa kama joka, mnyama, na nabii wa uongo katika Ufunuo kumi na sita, zinaongoza ulimwengu hadi Har–Magedoni.

Kila mmoja wao ametambuliwa katika Danieli kumi na moja, aya arobaini hadi arobaini na tano, ambapo kanisa bandia linafikia mwisho wake kati ya bahari na mlima mtakatifu wa utukufu katika aya ya arobaini na tano, jambo ambalo kijiografia linalingana na Har–Magedoni ya Ufunuo. Aya ya arobaini huanza mwaka 1798 wakati mnyama wa baharini, yaani, kanisa bandia, alipopokea jeraha la mauti, na kifungu hicho kinaishia kwa yule mnyama wa baharini aliyefufuliwa, ambaye ni kahaba wa Ufunuo kumi na saba, akifa mara ya pili, hivyo kukimaliza kifungu hicho hapo hapo kilipoanzia. Taifa kuu katika kitabu cha Ufunuo na Danieli pia ni Marekani, mnyama wa nchi wa sura ya uasi ya Ufunuo kumi na tatu. Mnyama wa nchi pia ndiye nabii wa uongo katika sura ya kumi na sita ya Ufunuo, na katika aya ya arobaini ya Danieli kumi na moja, yeye ndiye magari ya vita, meli, na wapanda farasi.

Nusu ya Kweli si Kweli Hata Kidogo

Taifa ambalo ni mhusika wa Danieli na Ufunuo katika siku za mwisho ni Marekani, na Danieli sura ya kumi na moja huanza kwa kumtambulisha waziwazi rais wa mwisho wa taifa hilo. Ukweli huu ni hoja thabiti ya kibiblia ambayo Waadventista Wasabato wa Laodikia huikataa kwa kujificha

nyuma ya nusu-ukweli. Nusu-ukweli wanaojificha nyuma yake kuhusu suala hili ni kukubali kwao kwamba ni Marekani iliyo mnyama wa nchi wa Ufunuo kumi na tatu, na pia nabii wa uongo wa sura ya kumi na sita; hata hivyo wanakataa kuona kwamba Donald Trump ni mhusika mkuu wa unabii wa kibiblia katika siku za mwisho. Mungu habadiliki kamwe, na alipojihusisha na Misri, Farao alikuwa mhusika mkuu wa historia ya kiunabii; kisha kwa Babeli, Nebukadneza na Belshaza wametajwa kwa majina. Koreshi alitajwa kwa jina. Dario alitajwa kwa jina. Biblia humtambulisha waziwazi mtawala wa mwisho wa mnyama wa nchi, wala huo si utajo wa kupita tu. Uadventista unajua Marekani ni nani katika unabii wa wakati wa mwisho, lakini hauwezi kuona kwamba Mungu hulishughulikia taifa pamoja na kiongozi wake katika kila mazingira ya kiunabii, na kwamba historia zote hizo takatifu za awali huzidhihirisha siku za mwisho.

Baragumu katika Maono ya Mwisho

Donald Trump ndiye mhusika wa kwanza katika maono ya mwisho ya Danieli, ambayo ndiyo kilele cha maono yote ya kinabii, si tu katika kitabu cha Danieli, bali katika Biblia nzima.

Mada ya njozi ya mwisho ya historia ya kinabii ndani ya Neno la Mungu ni Donald Trump. Yeye ndiye ishara inayotambulisha hatua za unabii wa nje wa siku za mwisho wa historia iliyofichika ya aya ya arobaini. Yeye pia ndiye kiungo kinachotambulisha na kuimarisha mstari wa ndani wa wale mia moja arobaini na nne elfu. Wale mia moja arobaini na nne elfu ni pembe ya Kiprotestanti juu ya mnyama wa nchi wa Ufunuo kumi na tatu, na Donald Trump anawakilisha pembe ya Kirepublican ya mnyama huyo huyo. Mnyama huyo ni Katiba ya Marekani kama inavyowakilishwa na serikali ya kikatiba ya Kirepublican ambayo mwanzoni iliweka utengano kati ya pembe hizo mbili, lakini hatimaye inaunganisha pembe hizo kuwa mfano wa mnyama wa baharini wa kipapa.

Dada White mara kwa mara anaihusianisha sanamu ya dhahabu ya Danieli sura ya tatu na sheria ya Jumapili ya siku za mwisho; basi, Nebukadreza anawakilisha nani? Waadventista watakuambia ni Marekani, mnyama wa nchi wa Ufunuo sura ya kumi na tatu, jambo ambalo ni sawa na kutambua kwamba ilikuwa Babeli iliyowatupa Shadraka, Meshaki na Abednego motoni. Ilikuwa ni Nebukadreza ambaye Biblia inamtambulisha kuwa ndiye aliyekuwa na wajibu katika sheria ya Jumapili, basi Nebukadreza ni nani, ikiwa si rais anayetawala wakati sheria ya Jumapili inayokaribia sana kuja itakapowasili?

Tatu

Maono ya mwisho ya Danieli, ambayo ndiyo maono ya Mto Hiddekeli, yamegawanywa katika sura tatu ambazo kila moja inapatana na sifa za malaika watatu wa Ufunuo kumi na nne. Sura hizo tatu zinawakilisha malaika wa kwanza, wa pili, na wa tatu, lakini pia zinawakilisha ujumbe wa mwisho wa Danieli. Ujumbe wake wa kwanza wa sura ya kwanza pia unawawakilisha malaika watatu wa Ufunuo kumi na nne, na kwa kufanya hivyo, chapa ya Alfa na Omega inawekwa juu ya sura ya kwanza na juu ya maono ya Mto Hiddekeli.

Maono ya mwisho ya Danieli yamewekwa juu ya mfumo wa neno la Kiebrania “kweli,” ambalo linaundwa na herufi ya kwanza, ya kumi na tatu, na ya mwisho, ya ishirini na mbili ya alfabeti ya

Kiebrania. Sura ya kumi inamtambulisha Danieli kuwa mwanafunzi wa unabii ambaye anabadilishwa kutoka hali ya Laodikia kuwa wa Filadelfia katika siku ya ishirini na mbili. Kisha Danieli anatiwa uwezo wa kuelewa ongezeko la maarifa lililofunuliwa, linalowakilishwa katika sura ya kumi na mbili. Sura za kwanza na za mwisho za maono hayo zinamtambulisha Danieli kama ishara ya wale mia moja arobaini na nne elfu, ambao ni wanafunzi wa kweli wa unabii.

“Haidhuru maendeleo ya kiakili ya mwanadamu yawe kiasi gani, asidhani hata kwa dakika moja kwamba hakuna haja ya kuyachunguza Maandiko kwa kina na kwa kuendelea ili kupata nuru iliyo kuu zaidi. Kama watu, tumeitwa kila mmoja mmoja kuwa wanafunzi wa unabii.”
Testimonies, volume 5, 708.

Sura ya kwanza hutambulisha kweli zilezile za njozi ya Mto Hiddekeli, na sura ya kwanza ya njozi ya Mto Hiddekeli hutambulisha kweli ileile kama sura yake ya tatu na ya mwisho. Kitabu cha Danieli kina muhuri wa Alfa na Omega, kwa maana sura ya kwanza hutambulisha mchakato wa majaribu wa hatua tatu wa injili ya milele, na sura ya kumi na mbili nayo hufanya vivyo hivyo. Kisha ndani ya sura tatu zinazounda njozi ya mwisho ya Danieli, sura ya kwanza ndiyo alfa na sura ya tatu ndiyo omega. Hili lapatana na jaribu la kwanza la Danieli kuhusu chakula gani cha kula na jaribu lake la tatu na la mwisho alipoamuliwa na Nebukadreza baada ya miaka mitatu. Jaribu la alfa la Danieli 1 lilihusu mbinu ya kujifunza Biblia kama ilivyowakilishwa kwa kula ama chakula cha Babeli au chakula cha mboga.

Uaminifu wa Danieli kwa mbinu ya “mstari juu ya mstari” ulimwezesha kuonekana kwamba “katika mambo yote ya hekima na ufahamu, ambayo mfalme aliwauliza, aliwaona kuwa bora mara kumi kuliko waganga wote na wanajimu wote waliokuwa katika ufalme wake wote.” Katika omega ya sura ya kumi na mbili ni wenye hekima wanaofahamu mambo yote ya hekima yanayoongezwa wakati Neno la kiunabii linafunguliwa muhuri. Sura ya kumi na mbili ni omega kwa sura ya kwanza, nayo pia ni omega kwa sura ya kumi, alfa ya njozi ya Hidekeli. Katika alfa hiyo, sura ya kumi, Danieli anatulia katika uzoefu wa kiroho unaolingana na wenye hekima kutulia katika uzoefu wa kiakili katika sura ya kumi na mbili. Sura ya kwanza inasisitiza kwamba ni mbinu ya kujifunza Biblia inayomwezesha mwanafunzi wa unabii kutulia katika kweli, kiroho na kiakili, ili kutiwa muhuri.

Wakiwawakilisha wanafunzi wa kweli wa unabii katika siku za mwisho, Danieli na wale mashujaa watatu ni wenye hekima ambao si kwamba wanaelewa tu kuongezeka kwa maarifa kunakofunuliwa wakati wa mwisho mwaka 1989, bali pia wanaelewa kuongezeka kwa maarifa mnamo 9/11. Hatimaye, wanaelewa kuongezeka kwa maarifa kulikofunuliwa tarehe 31 Desemba 2023.

Katika kuutafuta kwao nuru ya unabii ya Mungu, wanabadilishwa kutoka katika vuguvugu la Kilaodikia la Waadventista Wasabato la wale mia moja na arobaini na nne elfu hadi katika vuguvugu la Kifiladelfia la wale mia moja na arobaini na nne elfu. Mabadiliko hayo yanapotokea, wanatengwa na wale walioikimbia njozi ya kioo cha kujitazamia.

Ujumbe wa Uasi wa Mwanadamu

Sura ya kumi na ya kumi na mbili zinawahusu wale mia moja arobaini na nne elfu, kwa maana hizo ndizo hatua ya kwanza na ya tatu katika mfumo wa ukweli. Mara baada ya kupewa uwezo kwa uzoefu wa ndani wa njozi ya kioo ya sura ya kumi, pamoja na kupewa nuru kwa ufahamu uliofunuliwa wa Danieli 12, wanapaswa kuitangaza ujumbe wa uasi wa kibinadamu. Ujumbe wa uasi wa kibinadamu unawakilishwa na vitabu vya Danieli na Ufunuo, na ujumbe wa uasi umewekwa ndani ya mfumo wa kiunabii wa falme za unabii wa Biblia zilizowekwa mbele katika Danieli. Ishara za kiunabii za ushuhuda wa uasi wa kibinadamu ndani ya kitabu cha Danieli zinawakilishwa kikamilifu katika sura ya kumi na moja. Sura ya kumi na moja ni historia inayoanza katika mwisho wa Babeli na mwanzo wa Wamedi na Waajemi. Kwa hiyo inaanza na jeraha la mauti la Babeli, ambalo ni kielelezo cha jeraha la mauti la upapa katika mwaka 1798. Jeraha la mauti la upapa litakapoponywa katika sheria ya Jumapili inayokuja upesi, ndipo anakuwa kichwa cha muungano wa pande tatu wa joka, mnyama, na nabii wa uongo. Hapo ndipo anakuwa mwanamke ampandaye yule mnyama katika Ufunuo 17, na mwanamke huyo ameandikwa katika kipaji cha uso wake, Babeli Mkuu. Katika sheria ya Jumapili inayokuja upesi, jeraha la mauti la Babeli na la upapa vyote viwili vinaponywa.

Uasi wa mwanadamu unaowakilishwa tangu wakati wa Babeli hadi mwisho wa ulimwengu ndio mfumo wa kitabu cha Danieli, na sura ya kumi na moja ndiyo ujumbe wa nje wa kinabii unaorekodi uasi huo wa siku za mwisho. Ushuhuda huo wa uasi unaopatikana katika sura ya kumi na moja unapatana na unapatikana ndani ya aya sita za mwisho za sura hiyo. Aya sita za mwisho ndizo ujumbe wa uasi wa mwanadamu, na aya hizo sita za mwisho zinawakilishwa pamoja na ndani ya historia iliyofichika ya aya ya arobaini. Kwa kufanya hivyo kitabu cha Danieli kinapunguzwa kuwa sura moja, ambayo nayo kwa upande wake inapunguzwa kuwa aya sita za sura hiyo hiyo, ambayo nayo tena inapunguzwa kuwa historia iliyofichika ya nusu ya mwisho ya aya moja.

Sura ya kumi na moja inawakilisha herufi ya kumi na tatu ambayo imetanguliwa na ya kwanza na ikafuatwa na ya mwisho ya alfabeti ya Kiebrania, na ya kwanza na ya mwisho daima ni zilezile. Sura ya kwanza inatambulisha wenye hekima wakitenganishwa na wapumbavu katika ono la kioo cha kujiangalia, na sura ya mwisho inatambulisha wenye hekima wakitenganishwa na wapumbavu katika kufunuliwa kwa muhuri. Uvuvio unatufahamisha kwamba kutiwa muhuri kwa wale mia moja arobaini na nne elfu ni “kuthibitika katika kweli, kiakili na kiroho pia.” Sura ya kumi inatambulisha kutiwa muhuri kwa wale mia moja arobaini na nne elfu kiroho, na sura ya kumi na mbili huonyesha upande wa kiakili. Sura ya kumi inatambulisha miguso mitatu na maingiliano matatu na viumbe wa mbinguni. Sura ya kumi na mbili inatambulisha utakaso wa hatua tatu wa wenye hekima unaotimizwa kwa kuongezeka kwa ukweli wa kiakili wa kinabii kama “kutakaswa, kufanywa weupe, na kujaribiwa.” Kama vile sura ya kumi ilivyo na alama mbili za tatu, yaani miguso mitatu na miungano mitatu ya mbinguni; ndivyo sura ya kumi na mbili ilivyo na mchakato wa hatua tatu wa kujaribiwa, na pia unabii wa nyakati tatu.

Mikutano mitatu ya mbinguni ya sura ya kumi hubeba alama ya kweli, kwa maana kiumbe wa kwanza na wa mwisho wa mbinguni kuwasiliana na Danieli alikuwa malaika Gabrieli, na yule wa katikati alikuwa Mikaeli. Malaika watatu, lakini Kristo alikuwa malaika katika hatua ya pili.

Miguso hiyo mitatu inawakilisha kutiwa nguvu kwa Danieli kwa hatua tatu za maendeleo. Ndani ya kifungu hicho Danieli anaitaja njozi ya kioo mara tatu, na kwa kufanya hivyo anaweka zile njozi tatu za kioo ndani ya marejeo saba ya njozi ya mareh katika sura ya kumi. Mara mbili neno la Kiebrania mareh limetafsiriwa kuwa “mwonekano,” na mara mbili kuwa “ono,” na mara tatu nyingine limetafsiriwa kuwa “ono.” Hizo “mara tatu nyingine” si mareh; ni umbo la kike la mareh, nalo ni marah. Sura ya kumi ina miguso mitatu ya kutiwa nguvu kwa maendeleo, mikutano mitatu ya mbinguni inayobeba alama ya kweli, na njozi tatu za kioo ambazo ni sehemu ya marejeo saba ya mwonekano wa Kristo.

Mwonekano

Mara mbili neno *mareh* linapotafsiriwa kuwa “kuonekana” zinapatana na mara mbili linapotafsiriwa kuwa “ono.” Kwa pamoja vinamtambulisha Kristo kama ishara inayoonekana kama alama ya njia katika historia ya unabii. Katika Ufunuo sura ya kumi, malaika hushuka na kuweka mguu mmoja juu ya nchi na mwingine juu ya bahari. Dada White anatufahamisha kwamba malaika huyo alikuwa “si mwingine ila Yesu Kristo mwenyewe.” Malaika wa Ufunuo 10 ndiye “kuonekana” kwa Kristo katika historia ya unabii. Anaonekana katika aya ya kumi na tatu ya Danieli sura ya nane kama Palmoni, na kuanzia Ufunuo sura ya tano anaonekana kama Simba wa kabila la Yuda. Danieli anawawakilisha wale wa siku za mwisho wanaofuata maonekana ya kinabii ya Kristo, popote aendako. Ikiwa watakuwa waaminifu kufanya hivyo, wanaongozwa hadi kwenye ono la kioo cha kujitazamia, ambako wasiokuwa waaminifu hukimbia.

Hatua tatu za utakaso za sura ya kumi na mbili, zinazotegemea kuelewa ujuzi unaoongezwa wakati unabii unapofunuliwa, zinaambatana na “unabii” tatu za “wakati,” ambazo zinawakilisha utimilifu tatu tofauti kwa kila mojawapo ya mistari hiyo mitatu. Miaka elfu moja mia mbili na sitini ya mstari wa saba, miaka elfu moja mia mbili na tisini ya mstari wa kumi na moja, na miaka elfu moja mia tatu na thelathini na mitano ya mstari wa kumi na mbili, hutambulisha mistari mitatu ambayo kila mmoja una unabii wa wakati uliotimizwa katika historia, na baadaye kutambuliwa na Wamilleri kuwa uthibitisho wa kihistoria wa ujumbe waliouhubiri. Utabiri katika mstari huo, utimilifu wa kihistoria, na matumizi ya kihistoria yaliyofanywa na Wamilleri hushuhudia utimilifu wa siku za mwisho wa unabii huo mitatu. Lakini matumizi ya wakati ya Wamilleri hayana tena uhalali, hivyo marejeo ya wakati yaliyo katika mistari hiyo yanapaswa kutumika kama alama, si kama wakati. Uakifishaji huo wa kiishara umewekwa katika mistari hiyo kwa kuitumia mistari yenyewe, utimilifu wa mistari hiyo katika historia, na uwasilishaji wa ujumbe uliofanywa na Wamilleri.

Mlolongo wa nyakati wa uasi wa mwanadamu katika sura ya kumi na moja umefumwa pamoja kwa mapatano, mikataba na maagano. Maagano ya kibinadamu yanayowakilishwa ndani ya historia ya sura ya kumi na moja yanawekwa katika mkabala na agano la Kiungu.

“Katika siku za mwisho za historia ya dunia hii, agano la Mungu na watu wake wazishikao amri zake litafanywa upya.” Review and Herald, Februari 26, 1914.

Rumi huiweka msingi wa maono yote, na wakati Rumi ya upapa inapotajwa kwa mara ya kwanza katika sura ya kumi na moja, inatambulishwa kuwa ni “wale waiachao agano takatifu.” Mstari wa

ndani katika Danieli kumi na moja, ambao pia ndio mstari wa ndani ndani ya historia iliyofichika ya aya ya arobaini, unawakilisha wale wanaoingia katika agano na Mungu katika siku za mwisho, na mstari wa nje unawatambulisha wale wanaoliacha agano hilo hilo. Katika kuonyesha tabaka ambalo halitanufaishwa na kuongezeka kwa maarifa katika siku za mwisho, historia yao ya nje imefumwa juu ya uzi wa kinabii wa maagano ya kibinadamu yaliyovunjwa.

Zimefumwa ndani ya mstari wa ndani wa wale mia moja arobaini na nne elfu alama na vielelezo mbalimbali vya uhusiano wa agano wa Mungu na watu Wake wa masalio wa siku za mwisho. Alama ya namba “kumi na moja” ni mojawapo ya kweli hizo, na ukweli kwamba aya ya kumi na moja ya sura ya kumi na moja inatambulisha maono ya nje na ya ndani ya siku za mwisho unasisitizwa na Isaya kwa kutambulisha kusudi na kazi ya watu wa agano wa Mungu wa siku za mwisho katika sura ya kumi na moja, aya ya kumi na moja.

Itakuwa katika siku hiyo, Bwana ataunyosha mkono wake tena, mara ya pili, ili kuwakomboa mabaki ya watu wake watakaokuwa wamesalia, kutoka Ashuru, na kutoka Misri, na kutoka Pathrosi, na kutoka Kushi, na kutoka Elamu, na kutoka Shinari, na kutoka Hamathi, na kutoka visiwa vya bahari. Isaya 11:11.

Kutawanyika

Katika siku za mwisho, watu wa Mungu waliosalia watakuwa wametawanywa mara mbili, wakihitaji kukusanywa. Aya ya saba ya Danieli kumi na mbili inatambulisha kutawanywa kwa watu wa Mungu katika siku za mwisho, hivyo ikiwakilisha zile siku elfu moja mia mbili na sitini kuwa ishara ya kutawanywa.

Nami nikamsikia yule mtu aliyekuwa amevaa kitani, aliyekuwa juu ya maji ya mto, alipoinua mkono wake wa kuume na mkono wake wa kushoto kuelekea mbinguni, akaapa kwa yeye aliye hai milele na milele ya kwamba itakuwa kwa wakati, nyakati, na nusu; na atakapokuwa amemaliza kuutawanya nguvu za watu watakatifu, mambo haya yote yatatimizwa. Danieli 12:7.

Mashahidi wawili walitawanywa katika Ufunuo sura ya kumi na moja baada ya kutoa ushuhuda wao.

Na watakapomaliza ushuhuda wao, yule mnyama apandaye kutoka katika shimo lisilo na mwisho atafanya vita nao, naye atawashinda na kuwaua. Na maiti zao zitalala katika njia ya mji ule mkuu, ambao kwa maana ya rohoni huitwa Sodom na Misri, mahali ambapo pia Bwana wetu alisulubiwa. Na watu wa jamaa na kabila na lugha na taifa watazitazama maiti zao kwa muda wa siku tatu na nusu, wala hawataruhusu maiti zao kutiwa makaburini. Na hao wakaao juu ya nchi watafurahi kwa ajili yao, na kushangilia, nao watatuma vipawa wao kwa wao; kwa sababu hao manabii wawili waliwatesa hao waliokaa juu ya nchi. Ufunuo 11:7–10.

Katika aya inayofuata, aya ya kumi na moja, mashahidi wawili wanafufuliwa kutoka katika mauti yao barabarani pa Sodom na Misri. Mauti hiyo hiyo inaonyeshwa na Ezekieli kuwa bonde la mifupa iliyotawanyika, iliyokufa, mikavu. Mashahidi wawili wanawakilisha pembe za Kirepublican na Kiprotestanti ambazo ziliuawa mwaka 2020. Pembe ya Kiprotestanti ilikufa katika

unabii wake wa uongo wa Julai 18, 2020, na pembe ya Kirepublican ilikufa katika uchaguzi wa 2020 ulioibiwa. Isaya anatambulisha kwamba mashahidi wanapofufuliwa, jambo analolitambulisha kuwa ni kukusanywa mara ya pili, mashahidi hao huwa bendera inayowakusanya watenda kazi wa saa ya kumi na moja.

Na katika siku hiyo kutakuwa na mzizi wa Yese, atakayesimama kuwa ishara kwa watu; kwake Mataifa wataitafuta; na mahali pake pa kupumzika patakuwa pa utukufu. Tena itakuwa katika siku hiyo, ya kwamba Bwana atanyoosha mkono wake mara ya pili ili kuwapata tena mabaki ya watu wake watakaobaki, kutoka Ashuru, na kutoka Misri, na kutoka Pathrosi, na kutoka Kushi, na kutoka Elamu, na kutoka Shinari, na kutoka Hamathi, na kutoka visiwa vya bahari. Naye atasimamisha ishara kwa mataifa, naye atawakusanya waliofukuzwa wa Israeli, na kuwakananisha pamoja waliotawanyika wa Yuda kutoka pande nne za dunia. Isaya 11:10–12.

Bwana atakaponyosha mkono wake mara ya pili ili kukusanya, awakusanya “waliotupwa wa Israeli.” “Waliotupwa wa Israeli” wanakuwa bendera kwa Mataifa, na kwa sababu hii ni lazima watupwe nje kabla ya kukusanywa. Walitupwa nje katika bonde la mifupa mikavu la Ezekieli, na walipokwisha kuuawa, walilala barabarani mahali pale ambapo pia Bwana wetu alisulubiwa, huku tabaka lile jingine likifurahi.

Lisikieni neno la Bwana, ninyi mnaolitetemekea neno lake; Ndugu zenu waliowachukia, waliowafukuza kwa ajili ya jina langu, walisema, Bwana atukuzwe; lakini yeye atatokea kwa furaha yenu, nao watatahayarika. Isaya 66:5.

Wale waaminio kwa kutetemeka mbele ya Neno la Mungu hutupwa nje na ndugu zao waliowachukia. Yeremia anaeleza kinachowapata ndugu wale waliyoichukia bendera.

Kwa hiyo, BWANA asema hivi, Tazama, nitaleta juu yao maovu ambayo hawataweza kuyaepuka; na ijapokuwa watanililia, sitawasikiliza. Yeremia 11:11.

Muktadha wa aya ya kumi na moja ni agano la Mungu, na manabii wote wanazungumzia siku za mwisho, hivyo agano linalozungumziwa ni kufanywa upya kwa agano pamoja na wale mia moja arobaini na nne elfu.

Neno lililomjia Yeremia kutoka kwa Bwana, likisema, Sikieni maneno ya agano hili, ukayanene kwa watu wa Yuda na kwa wenyeji wa Yerusalemu; nawe uwaambie, Bwana, Mungu wa Israeli, asema hivi: Amelaaniwa mtu yule asiyeyatii maneno ya agano hili, niliyowaagiza baba zenu siku ile niliyowatoa katika nchi ya Misri, kutoka katika tanuru ya chuma, nikisema, Tii sauti yangu, mkayatende, sawasawa na yote niwaagizayo ninyi; ndivyo mtakavyokuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wenu; ili nipate kulitimizia lile agano nililowaapia baba zenu, la kuwapa nchi ijaayo maziwa na asali, kama ilivyo leo hii. Ndipo nikajibu, nikasema, Amina, Ee Bwana.

Kisha BWANA akaniambia, Tangaza maneno haya yote katika miji ya Yuda, na katika njia za Yerusalemu, ukisema, Sikieni maneno ya agano hili, mkayatende. Kwa maana naliwaonya baba zenu kwa bidii katika siku ile niliyowatoa kutoka nchi ya Misri, hata kufikia siku hii, nikiamka mapema na kuwaonya, nikisema, Itiini sauti yangu. Lakini hawakutii, wala

hawakutega sikio lao, bali kila mmoja alikwenda katika mawazo ya moyo wake mbaya; kwa hiyo nitawaletea maneno yote ya agano hili, niliyowaamuru wayatende; lakini hawakuyatenda.

Bwana akaniambia, Fitina imeonekana kati ya watu wa Yuda, na kati ya wenyeji wa Yerusalemu. Wamerudia maovu ya baba zao wa kale, waliokataa kuyasikia maneno yangu; nao wamefuata miungu mingine ili kuitumikia: nyumba ya Israeli na nyumba ya Yuda wameivunja agano langu nililofanya na baba zao. Kwa hiyo Bwana asema hivi, Tazama, nitaleta mabaya juu yao, ambayo hawataweza kuyakwepa; na ijapokuwa watanililia, mimi sitawasikiliza. Yeremia 11:1–11.

Somo la hukumu ya Uadventista wa Sabato wa Laodikia ambalo Yeremia analitambulisha linarudiwa na Ezekieli katika sura ya kumi na moja, aya ya kumi na moja.

Mji huu hautakuwa sufuria yenu, wala ninyi hamtakuwa nyama ndani yake; bali nitawahukumu katika mpaka wa Israeli. Ezekieli 11:11.

Uuvuio unatambulisha moja kwa moja kutiwa muhuri kwa Ezekieli sura ya tisa kuwa ndiko kutiwa muhuri kule kule kwa wale mia moja arobaini na nne elfu katika Ufunuo saba. Aya ya kumi na moja ya sura ya kumi na moja ni mwendelezo tu wa simulizi endelevu la Ezekieli kuhusu hukumu juu ya kanisa la Waadventista Wasabato, ambalo Dada White analitambulisha kuwa Yerusalemu ya Ezekieli sura ya tisa. Wale ambao hawakupokea muhuri wanahukumiwa na kuangamizwa katika ono la sura ya tisa hadi ya kumi na moja.

Maono ya 9/11 katika Ezekieli yanawatambua wasio waaminifu kuwa wanachukuliwa nje ya Yerusalemu ili kuhukumiwa, hivyo yakitambulisha utengano wa mwisho wa wale wanaodai kuwa kanisa la mwisho lililoonyeshwa katika kitabu cha Ufunuo. Ishara ya “kumi na moja, kumi na moja” ni ishara ya agano ambalo wale mia moja arobaini na nne elfu wanaingia ndani yake pamoja na Mungu. Yakijumlishwa pamoja, namba hizo zinawakilisha ishirini na mbili, ambayo ni sehemu ya kumi ya mia mbili na ishirini, mojawapo ya alama za muungano wa Uungu na ubinadamu.

Miaka mia mbili na ishirini kati ya 677 na 457 KK inaunganisha unabii wa Danieli wa siku elfu mbili na mia tatu na unabii wa wakati wa Musa wa nyakati saba. Mengi yanaweza kutambuliwa katika hiyo miaka mia mbili na ishirini kama ishara ya kazi ya upatanisho iliyoanza wakati unabii huo miwili ulipokutana pamoja mwaka 1844. Mengi yanaweza kuwekwa wazi kuhusu yale yanayowakilishwa kwa ishara na namba ishirini na mbili kama zaka ya mia mbili na ishirini, kama ilivyo kwa namba kumi na moja. Ninalotaka kutambua hapa ni uhusiano kati ya kumi na moja na ishirini na mbili.

Tutaendelea na mawazo haya katika makala inayofuata.